1908060102010001 / 1908060202010001 / 1908060402010001
EXAMINATION OCTOBER 2024 (ATKT EXAM)
MASTER OF COMMERCE (FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNTING) (SECOND SEMESTER)
ECONOMICS OF GROWTH DEVELOPMENT AND PLANNING - II

[**Time: As Per Schedule]** **[Max. Marks: 50]**

Instructions:
1. **Fill up strictly the following details on your answer book**
   a. Name of the Examination: **MASTER OF COMMERCE (FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNTING) (SECOND SEMESTER)**
   b. Name of the Subject: **ECONOMICS OF GROWTH DEVELOPMENT AND PLANNING - II**
   c. Subject Code No: **1908060102010001 / 1908060202010001 / 1908060402010001**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

Student's Signature

English Version **[Max. Marks: 50]**

Q.1 Answer the following questions in short. **10**

1. Indicate the various types of an economic model.
2. What is the natural rate of economic growth?
3. What are the types of entrepreneur?
4. What is meant by balanced growth
5. State the basic elements of cost-benefit analysis.

Q.2 Explain the Schumpeter's model of economic growth in detail **14**

OR

Explain in detail Nurkse's thoughts about disguised unemployment and capital formation.

Q.3 Discuss the various stages of economic growth prescribed by W.W.Rostow in detail. **14**

OR

What is Input - output ratio? Discuss the usefulness and limitations of the concept.

Q.4 Write a short note on any two. **12**

1. Strategy of unbalanced growth
2. Limitations of Harrod-Domar model
3. Limitations of cost-benefit analysis
4. Importance of capital-output ratio

*****

Gujarati Version [Max. Marks: 50]

Q.1 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. **10**

1. આર્થિક મોડેલના વિવિધ પ્રકારોનો નિર્દેશ કરો.
2. આર્થિક વૃદ્ધિનો કુદરતી દર એટલે શું ?
3. નિયોજકના પ્રકારો કયા કયા છે ?
4. સમતોલ વિકાસ એટલે શું?
5. ખર્ચ લાભ વિશ્લેષણના મૂળતત્વો દર્શાવો.

Q.2 શુમ્પીટરના આર્થિક વૃદ્ધિ મોડેલની સવિસ્તર ચર્ચા કરો. **14**

અથવા

નર્કસ્ના પ્રચ્છન્ન બેરોજગારી અને મૂડીસર્જન પરના વિચારો સવિસ્તર સમજાવો.

Q.3 ડબલ્યુ ડબલ્યુ રોસ્ટોવ દ્વારા નિર્દેશીત આર્થિક વૃદ્ધિના વિવિધ તબકકાઓ ચર્ચો. **14**

અથવા

સાધન–ઉત્પાદન ગુણોતર એટલે શું ? આ ખ્યાલની ઉપયોગીતા અને મર્યાદાઓની ચર્ચા કરો.

Q.4 કોઈપણ બે વિશે ટૂંકનોંધ લખો. **12**

1. અસમતોલ વિકાસની વ્યુહરચના
2. હેરોડ–ડોમર મોડેલની મર્યાદાઓ
3. ખર્ચ લાભ વિશ્લેષણની મર્યાદાઓ
4. મૂડી–ઉત્પાદન ગુણોતરનું મહત્વ

*****END*****

1908060202020001 / 1908060402020001 / 1908060102020001
EXAMINATION OCTOBER 2024 (ATKT EXAM)
MASTER OF COMMERCE (FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNTING) (SECOND SEMESTER)
MANAGEMENT THEORY AND PRACTICE - II

[Time: As Per Schedule] **[Max. Marks : 50]**

Instructions:
1. Fill up strictly the following details on your answer book
  a. Name of the Examination: **MASTER OF COMMERCE (SECOND SEMESTER)**
  b. Name of the Subject: **MASTER OF COMMERCE (FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNTING) (SECOND SEMESTER)**
  c. Subject Code No: **1908060202020001 / 1908060402020001 / 1908060102020001**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

Student's Signature

English Version [Max. Marks: 50]

Q.1 Answer in brief. **10**

1. Give the definition of change management.
2. State the characteristics of Team.
3. State the reason of sources arising conflict.
4. State the dimensions of value stream.
5. Clarify the meaning of empowerment.

Q.2 Explain causes of organisational resistance and state the guiding principle to minimize it. **13**

OR

Explain external dynamics of Team. **13**

Q.3 What is meant by conflict? Explain inter-personal conflict level. **13**

OR

(a) Describe the style of conflict. **7**

(b) Discuss the managerial implication of a conflict. **6**

Q.4 (a) Write short note : (any one) **8**

1. Role of manager in T. Q. M. (Total Quality Management).
2. Implication of core-competence.

(b) Case study : **6**

Shree Jalaram Pharma is a private company. After studying the psychological status of their employees, it is found that 40 out of 100 employees are powerless. They are feeling disturbed and upset because they are not able to do their own work confidently. It is seen that the employees are powerless because of big changes in the style of management, manager is following autocratic style of leadership and also there is lack of knowledge for variety in performing the task.

In the above case which of the managerial issues are raised? What do the manager to reduce incompetency/powerless situation?

*****

Gujarati Version [Max. Marks: 50]

Q.1 ટૂંકમાં જવાબ આપો. **10**

(૧) પરિવર્તન સંચાલનની વ્યાખ્યા આપો.

(૨) ટીમના લક્ષણો જણાવો.

(૩) વિસંવાદિતા ઉદભવવાના કારણો જણાવો.

(૪) મૂલ્ય પ્રવાહના પરિમાણો જણાવો.

(૫) સશક્તિકરણનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો.

Q.2 પરિવર્તનના વ્યવસ્થાતંત્રીય વિરોધના કારણો અને તેને લઘુત્તમ કરવાના માર્ગદર્શન સૂચનો જણાવો. **13**

અથવા

ટીમની બાહ્ય ગતિવિધિઓ સમજાવો. **13**

Q.3 વિસંવાદિતા એટલે શું? આંતર વૈયક્તિક વિસંવાદિતાની સપાટી સમજાવો. **13**

અથવા

(અ) વિસંવાદિતાની શૈલીઓ સમજાવો. **7**

(બ) વિસંવાદિતાનાં સંચાલકીય સૂચિતાર્થો ચર્ચો. **6**

Q.4 **(અ) ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે એક)** **8**

(૧) સંપૂર્ણ ગુણવત્તા સંચાલનમાં સંચાલકોની ભૂમિકા
(૨) કેન્દ્રસ્થ કૌશલના સૂચિતાર્થો

(બ) કેસ સ્ટડી : **6**

શ્રી જલારામ ફાર્મા કંપની એક પ્રાઈવેટ લિમિટેડ કંપની છે. તેના કર્મચારીઓની મનોવૈજ્ઞાનિક સ્થિતિનો અભ્યાસ કરતાં માલૂમ પડ્યું કે ૧૦૦ જેટલા કર્મચારીઓમાંથી ૪૦ જેટલા કર્મચારીઓ શક્તિવિહોણા છે. તેમની સ્વ-કાર્યસાધકતાનો વિશ્વાસ ડગી જતા તેઓ હતાશા અને નિરાશા અનુભવે છે. આવા કર્મચારીઓ શક્તિવિહોણા હોવાનું કારણ એ જાણવા મળ્યું છે કે વ્યવસ્થાતંત્રમાં ખૂબ જ મોટા ફેરફારો થાય છે, મેનેજરનું વલણ આપખુદશાહી નું છે અને કાર્યમાં વૈવિધ્યકરણનાં જ્ઞાન નો અભાવ જોવા મળે છે.

ઉપરોક્ત કેસમાં કયો સંચાલકીય પ્રશ્ન સંડોવાયેલો છે? સંચાલકોએ શક્તિવિહોણાની પરિસ્થિતિ દૂર કરવા શું કરવું જોઈએ?

***** END *****

1908060202030001 / 1908060402030001 / 1908060102030001
EXAMINATION OCTOBER 2024 (ATKT EXAM)
MASTER OF COMMERCE (FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNTING) (SECOND SEMESTER)
ADVERTISING AND SALES MANAGEMENT – II

[Time: As Per Schedule] **[Max. Marks : 50]**

Instructions:
1. Fill up strictly the following details on your answer book
a) Name of the Examination: **MASTER OF COMMERCE (FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNTING) (SECOND SEMESTER)**
b) Name of the Subject: **ADVERTISING AND SALES MANAGEMENT - II**
c) Subject Code No: **1908060202030001 / 1908060402030001 / 1908060102030001**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

Student's Signature

English Version **[Max. Marks: 50]**

Q.1 Answer in short. **10**

(1) What is advertising message design?
(2) What is ethic in advertising?
(3) State any four benefits of commission on sales.
(4) What is sales cost analysis?
(5) What is sales volume analysis?

Q.2 (A) Explain any two types of advertising appeal with examples. **7**
(B) Discuss with examples the malpractices in advertising. **7**

OR

(A) Explain the process of copy development for television advertisement. **7**
(B) Explain technique of controlled experiments. **7**

Q.3 (A) Describe the different tools of motivation of a salesman. **7**

(B) Explain the importance of sales force performance. **7**

OR

(A) Briefly describe the recruitment-selection process of salesmen. **7**

(B) Explain sales analysis as a tool of sales control **7**

Q.4 **(A) Write short notes: (Any one)** **6**

(1) Sales by Territories analysis

(2) Role of ASCI

(B) Case Study: **6**

Anuj Company has been manufacturing and selling various types of soaps in India for last five years. Now this company has started the production of dandruff shampoo brand "Dan Free". "Dan Free" is an advanced shampoo that helps reduce dandruff. The manager of this company Mr. Umang Vyas has started preparing high quality products. Advertisements were given in different media but the advertisements did not get the expected response from the consumers, the advertisements showed the reasonable prices of the shampoos. However, they could not attract the customers. The manager of the company decided that now in the advertisement to give pictures of the product and information about the utility. What additional suggestions would you give Mr. Umang Vyas regarding the advertising message design? Why?

*****

Gujarati Version **[Max. Marks: 50]**

Q.1 **ટૂંકમાં જવાબ આપો.** **10**

(૧) વિજ્ઞાપન સંદેશા ડિઝાઈન એટલે શું?

(૨) જાહેરાતમાં નિત્તિમતા એટલે શું?

(૩) વેચાણ પર કમિશનના કોઈપણ ચાર લાભો જણાવો.

(૪) વેચાણક્રિયા પડતર વિશ્લેષણ એટલે શું?

(૫) વેચાણ જથ્થા વિશ્લેષણ એટલે શું?

Q.2 (અ) જાહેરાત અપીલના કોઈપણ બે પ્રકારો ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. **7**

(બ) જાહેરાતમાં થતી ગેરરીતિઓની ઉદાહરણો સહિત ચર્ચા કરો. **7**

અથવા

(અ) ટેલીવિઝન માધ્યમ વિજ્ઞાપન માટેની કોપી વિકાસની પ્રક્રિયા સમજાવો. **7**

(બ) નિયંત્રિત પ્રયોગોની પધ્ધતિ સમજાવો. **7**

Q.3 (અ) સેલ્સમેનના અભિપેરણના જુદા જુદા ઓજારો વર્ણવો. **7**

(બ) વેચાણ દળની કામગીરીનું મહ્ત્વ સમજાવો. **7**

અથવા

(અ) સેલ્સમેનોની ભરતી-પસંદગીની પ્રક્રિયા ટૂંકમાં વર્ણવો. **7**

(બ) વેચાણ અંકુશના સાધન તરીકે વેચાણ વિશ્લેષણ સમજાવો **7**

Q.4 **(અ) ટૂંક નોંધ લખો: (ગમે તે એક)** **6**

(૧) વિસ્તારદીઠ વેચાણ વિશ્લેષણ

(૨) એ.એસ.સી. આઈ (ASCI)ની ભુમિકા

(બ) કેસ સ્ટડી: **6**

અનુજ કંપની ભારતમાં છેલ્લા પાંચ વર્ષથી વિવિધ પ્રકારના સાબુનું ઉત્પાદન અને વેચાણ કરે છે. હવે આ કંપની ડેન્ડ્રફ શેમ્પૂ બ્રાન્ડ "ડેન ફ્રી"નું ઉત્પાદન શરૂ કર્યું છે. "ડેન ફ્રી" એક અદ્યતન શેમ્પૂ છે. જે ડેન્ડ્રફને ઘટાડવામાં મદદ કરે છે. આ કંપનીના મેનેજરશ્રી ઉમંગ વ્યાસ ઉચ્ચ ક્વોલિટીનું ઉત્પાદન તૈયાર કરવાની શરૂઆત કરેલ છે. જાહેરાતો જુદા જુદા માધ્યમોમાં આપવામાં આવેલ હતી પરંતુ જાહેરાતોથી જોઈએ તેટલો પ્રતિભાવ ગ્રાહકો તરફથી મળ્યો નહિ, જાહેરાતોમાં શેમ્પૂના વ્યાજબી ભાવો દર્શાવેલ હતા. તેમ છતાં પણ તેઓ ગ્રાહકોને આકર્ષી શક્યા નહિ. કંપનીના મેનેજરે નક્કી કર્યું કે હવે જાહેરાતમાં પેદાશનાં ચિત્રો અને ઉપયોગિતા વિષેની માહિતી આપવી. આપશ્રી ઉમંગ વ્યાસ ને જાહેરાત સંદેશાની રચના અંગે વધારાના ક્યા સૂચનો કરશો? શા માટે?

***** END *****

1908060102040004
EXAMINATION OCTOBER 2024 (ATKT EXAM)
MASTER OF COMMERCE (FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNTING) (SECOND SEMESTER)
FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNTING - IV

[**Time: As Per Schedule]** **[Max. Marks: 50]**

Instructions:
1. **Fill up strictly the following details on your answer book**
    a. Name of the Examination: **MASTER OF COMMERCE (FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNTING) (SECOND SEMESTER)**
    b. Name of the Subject: **FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNTING - IV**
    c. Subject Code No: **1908060102040004**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

Student's Signature

English Version **[Max. Marks: 50]**

Q.1 Give answer as per instruction: **10**

(a) Profit before interest and tax Rs. 7,60,000;
Corporate Tax 50%,
10% DebentureRs.4,00,000
Net Profit Ratio - 20%
Find out Sale

(b) Find Out Stock Turn over Ratio from the following items:
1) Opening Creditors Rs. 90,000 and Closing Creditors Rs. 1,10,000
2) Creditors Ratio: 10 Times
3) Opening Stocks is 1/6 of Total Purchase,
4) Cash Purchase is 20% of Credit Purchase
5) Closing Stock is 20% of Opening Stock

(c) Following is the Receipt and payments of Veer Narmad South Gujarat University, Surat Find out Capital Gearing ratio from the following information:

Receipt	Rs.	Payments	Rs.
Balance b/d	6,000	General Expenses	80,000
Subscription	1,16,000	Purchase of Stationery	1,600
Investments (1-7-2023) Book Value Rs. 4,000	3,000	Salary (From 1-12-2022 up to 30-11-2023) Payable on 7th of Every Month)	4,800
Interest on Investment	1,640	Building	40,000
Admission fee (To be capitalized)	2,000	Balance c/ds	2,240
	1,28,640		**1,28,640**

Additional Information:

Particulars	**31-12-2022 Rs.**	**31-12-2023 Rs.**
Investments	12,000	(?)
Stationery Stocks	200	100
Outstanding Subscription	2,000	-
Subscription in Advance	-	1,000
Outstanding General Expenses	-	3,000
General Exp. in Advance	1,000	-

(d) Find the subscription for the year of 2023-‘23
Total received subscription of Rs. 50,000
Last year outstanding subscription (Year 2021-22) Rs. 3,000
Outstanding subscription for the current year is Rs. (2022-23) Rs. 4,000
Subscription received in advance last year Rs. 1,600
(Regarding 2022-23 in 2021-22)
Current year advance subscription Rs. 2,400

Q.2 The following is Brief Balance Sheet of Amisha LTD. **14**

Particular	Note	Rs.	Rs.
I Equity and Liabilities			
(1) Share holder’s fund			
(A) Share Capital:			
Equity share capital		9,00,000	12,00,000
10% Preference share capital		6,00,000	3,00,000
(B) Reserve and surplus		3,00,000	4,50,000
(2) Non-current Liabilities			
(a) Long term borrowings: 8% Debentures		6,00,000	6,00,000

(3) Current Liabilities			
(a) Trade payable : creditors		2,40,000	3,00,000
Bills payable		60,000	2,10,000
(b) Other current liability: Bank over draft		3,00,000	2,40,000
Total		**30,00,000**	**33,00,000**
II Assets:			
(1) Non-current assets			
(a) Fixed assets			
Land- Building		12,00,000	15,00,000
Machinery		6,00,000	4,50,000
Furniture		3,00,000	1,50,000
(2) Current assets			
(a) Inventory: stocks		4,53,000	5,04,000
(b) Trade Receivable: debtors		3,75,000	6,75,000
(c) Cash and equivalent: cash		72,000	21,000
Total		**30,00,000**	**33,00,000**

Additional Information:

Particular	**2021-22**	**2022-23**
Total Sales (Cash sales is 2/5 Portion of Credit Sale)	24,00,000	32,40,000
Gross Profit	6,75,000	7,12,500
Net Profit (before interest and tax,	4,80,000	5,61,000
50% Tax Rate on the Profit, 1-4-2021 Opening Stocks Rs. 99,000		

From the above details calculate the following accounting ratios for both the companies and give your opinion on each in brief:

1) Current Ratio
2) Liquidity Ratio
3) Debt Ratio (360 days of the year are to be counted)
4) Operating Ratio
5) Return on capital employed
6) Stock turnover ratio
7) Return on equity capital

OR

The following is balance sheet of kajal ltd. as on 31- March 2023 **14**

Particular	Note	Rs.
I Equity and Liabilities		
(1) Share Holder's Fund		
(A) Share capital:		
Equity share capital each Rs. 100		30,00,000
(B) Reserve and Surplus		

General Reserve		12,00,000
Profit and loss Account		6,00,000
(2) Non-current Liabilities		
(C) Long term borrrowings: 10% debentures		12,00,000
(3) Current Liabilities		
(a) Trade Payable: Creditors		6,00,000
Bills Payable		2,00,000
(b) Other current Liability: Bank over draft		6,00,000
© Short term provisions: Provision of tax		2,00,000
Total		**76,00,000**
II Assets:		
(B) Non current assets:		
(b) Fixed assets		55,50,000
Land Building		12,00,000
Machinery		6,00,000
Furniture		3,00,000
(2) Current assets:		
(b) Inventory: stocks		6,00,000
(b) Trade Receivable : Debtors		2,40,000
:Bills Receivable		3,60,000
(c) Cash and equivalent: cash		7,20,000
(d) Other current assets: prepaid expenses		1,30,000
Total		**76,00,000**

Additional Information:	Rs:
Total sales (cash sales is 2/5 portion of credit sale)	42,00,000
Gross profit	15,00,000
Net profit (before interest and tax, 50% tax rate on the profit)	9,60,000

1-4-2021 opening stocks Rs. 4,80,000

From the above details calculate the following accounting ratios for both the companies and give your opinion on each in brief:

(1) Net profit ratio	(12%)
(2) Debt ratio (360 days of the year are to be counted.)	(60 Days)
(3) Liquidity ratio	(2:1)
(4) Stock Turnover ratio	(5 times)
(5) Shareholders rate of return of funds	(10%)
(6) Debt- Equity ratio (as per long term liability)	(30%)
(7) Current raio	(2:1)

Q.3 Following is the information of Surati Club. You are required to prepare receipt and payment account and income expenditure of the SuratiClub for the March 31, 2023. **14**

Particular	Rs.
Subscription (For the Year 2021-22 Rs. 30,000)	3,00,000
Subscription of End of the year	20,000
Donation (Revenue)	30,000
Purchase of Furniture	70,000
Purchase of sport equipment	40,000
Subscription of Newspaper	15,000
Sale of old furniture (Book value is Rs. 5,000)	2,000
Opening balance of cash and bank	60,000
Rent	28,000
Bank Charge	1,000
Stationery and Printing (including last years bill of Rs. 5,000)	20,000
Entrance fee (50% Capitalized)	20,000
Heritage	50,000
Honorarium of secretary (including Rs. 4,000 for last year)	48,000
Ooutstanding Honorarium	4,000
Postage and Telegram	10,000
Miscellaneous expenses	10,000
Income from cultural program	80,000
Expenses of Cultural program	60,000
Depreciation of furniture	5,000
Purchase of investment	1,00,000
Interest on investment	7,000

OR

Following is the receipt and payment account and additional information of Surat Cricket club for the March 31, 2023, You are required to prepare income-Expenditure and Balance sheet of the Surat Cricket Club. **14**

Receipt and Payment Account

Particular	Rs.	Particular	Rs.
Balance b/d		Purchase of crockery	5,300
To cash	7,070	Maintenance Exp.	13,640
To bank	54,740	Cricket Match Exo.	26,480
6% Foxed deposits	60,000	Salaries	22,000
Member's subscriptions: (Including of Rs. 12,000 of 2024)	80,000	Traveling Exp.	1,640
Entrance fee	5,500	Maintenance of cricket ground	8,480
Charity fund	10,020	Postal stamp	2,100

Interest on FD	1,800	Purchase of cricket equipment	19,440
Tournament Fund	40,000	Miscellaneous expenses	4,000
Sale of Crockery (book Value is 2,400)	4,000	Investment	11,400
		Cricket Tournament Exp.	37,600
		Balance c/d:	
		Cash	4,400
		Bank	46,640
		6% Fixed Deposits	60,000
	2,63,120		2,63,120

Additional Information:

1. Salary outstanding Rs. 2,000.
2. The cost of postal stamps other than used is as follows.
   31-December-2022 Rs. 1,500
   31-December-2023 Rs. 1,800
3. Stock of cricket equipment is as follows.
   31-December-2022 Rs. 6,420
   31-December-2023 Rs. 5,600
4. Outstanding members subscription
   31-December-2022 Rs. 13,200
   31-December-2023 Rs. 16,000
5. Amounts received as admission fees and donations are not to be capitalized.
6. Capitalized funds as on 31st December 2022 Rs. 1,45,320

Q.4 Short note (Any Three) 12

1. Revenue Expenditure and Capital Expenditure
2. Utility of Ratio Analysis
3. Pitch Presentation
4. Importance of Return on Capital employed
5. Concept of Return on Capital employed

*****

Gujarati Version [Max. Marks: 50]

Q.1 સુચના પ્રામાને જવાબ આપો. 10

a) વ્યાજ અને કરવેરા પહેલાનો નફો રૂ. 7,60,000
   કંપની કરવેરા 50% 10%ના ડિબેન્ચર રૂ. 4,00,000
   ચોખ્ખા નફાનો ગુણોત્તર 20 %
   વેચાણ શોધો

b) નીચેની માહિતી પરથી સ્ટોક ગુણોત્તર શોધો
   1. વર્ષની શરૂઆતના લેણદારો રૂ. 90,000 અને આખરના લેણદારો રૂ. 1,10,000
   2. લેણદાર ગુણોત્તર 10 વખત
   3. શરૂઆતનો સ્ટોક કુલ ખરીદીના 1/6 ભાગ છે.
   4. રોકડ ખરીદી, ઉધાર ખરીદીના 20% છે.
   5. છેવટના સ્ટોક, શરૂઆતનો સ્ટોકના 20% છે.

c) વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત સ્પોર્ટ્સ કલબ સુરતની નીચેની માહિતી પૂરી પાડે છે તેના આધારે તા. 31-12-2022ના રોજનું પાકું સરવૈયું બનાવો.

તા. 31-12-2023ના વર્ષનું આવક-જાવક ખાતું

આવક	રૂ	જાવક	રૂ
બા.આ.લાવ્યા	6,000	સામાન્ય ખર્ચા	80,000
લવાજમ	1,16,000	સ્ટેશનરીની ખરીદી	1,600
રોકાણો (1-7-2023) (ચોપડે કિમત રૂ. 4,000)	3,000	પગાર (1-12-2022 થી 30- 11-2023 સુધીનો દર મહિને 7 મી એ ચુકવવાના છે)	4,800
રોકાણોનું વ્યાજ	1,640	મકાન	40,000
દાખલ ફી (મૂડીકૃત કરવાની)	2,000	બા.આ.લઇ ગયા	2,240
	1,28,640		**1,28,640**

વધારાની માહિતી:

વિગતો	**31-12-2022**	**31-12-2023**
રોકાણો	12,000	(?)
સ્ટેશનરીનો સ્ટોક	200	100
લવાજમના લેણાં	2,000	-
અગાઉથી મળેલ લવાજમ	-	1,000
ચૂકવવાનો બાકી સામાન્ય ખર્ચ	-	3,000
અગાઉથી ચૂકવેલો સામાન્ય ખર્ચ	1,000	-

d) 2022-23ના વર્ષની લવાજમની ઊપજ શોધો.
કુલ મળેલ લવાજમ 2022-23 રૂ.50,000
ગઈ સાલનું બાકી લવાજમ (વર્ષ 2021-22) રૂ. 3,000
ચાલુ સાલનું બાકી લવાજમ રૂ. (2022-23) રૂ. 4,000

ગઈ સાલ અગાઉથી મળેલ લવાજમ 1,600
(2021-22 માં 2022-23 અંગેનું)
ચાલુ સાલ અગાઉથી લવાજમ રૂ. 2,400

Q.2 અમીષા લી. ના સંક્ષિપ્ત પાકા સરવૈયા નીચે મુજબ છે. **14**

વિગત	નોંધ	તા. 31-3-2022 રૂ.	તા. 31-3-2022 રૂ.
I ઇક્વિટી અને જવાબદારીઓ			
(1) શેર હોલ્ડરોનાં ભંડોળ			
(અ) શેરમુડી			
ઇક્વિટી શેરમુડી		9,00,000	12,00,000
10%ની પરેફરન્સ શેરમૂડી		6,00,000	3,00,000
(બ) અનામત અને વધારો		3,00,000	4,50,000
(૨) બિન ચાલુ દેવાં:			
(અ) લાંબા ગાળાનાં ઉછીનાં નાણાં: 8 % ડિબેંચર		6,00,000	6,00,000
(3) ચાલુ દેવાં:			
(અ) વેપારી દેવા : લેણદારો		2,40,000	3,00,000
દેવીહુંડીઓ		60,000	2,10,000
(બ) અન્ય ચાલુ દેવા: બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ		3,00,000	2,40,000
S],		**30,00,000**	**33,00,000**
II મિલકતો :			
(1)બિન ચાલુ મિલકતો :			
(અ) સ્થિર મિલકતો			
જમીન-મકાન		12,00,000	15,00,000
યંત્રો		6,00,000	4,50,000
ફર્નિચર		3,00,000	1,50,000
(૨) ચાલુ મિલકતો			
(અ) માલસામગ્રી : સ્ટૉક		4,53,000	5,04,000
(બ) વેપારી દેવાદારો : દેવાદારો		3,75,000	6,75,000
(ક) રોકડ અને રોકડ સ્વરૂપની મિલકતો : રોકડ અને બેંક		72,000	21,000
S]		**30,00,000**	**33,00,000**

વધારાની માહિતી:

વિગતો	**2021-22**	**2022-23**
કુલ વેચાણ (રોકડ વેચાણ, ઉધાર વેચાણનો 3/5 ભાગ છે)	24,00,000	32,40,000
કાચો નફો	6,75,000	7,12,500
ચોખ્ખો નફો (ડિબેન્ચર પર વ્યાજ અને કરવેરા બાદ કર્યા પહેલાંનો)	4,80,000	5,61,000
નફા પર કારવેરાનો દર 50%, તા. 1-4-2021 નો શરૂઆતનો સ્ટોક રૂ. 99,000		

ઉપરની વિગતો પરથી બન્ને કંપની માટે નીચેના હિસાબી ગુણોત્તરો ગણો અને દરેક વિશે ટુંકમાં તમારો અભિપ્રાય આપો: (૧) ચાલુ ગુણોત્તર (૨) પ્રવાહી ગુણોત્તર (૩) દેવાદાર ગુણોત્તર (વર્ષના ૩૬૦ દિવસ ગણવાના છે.) (4) સંચાલન ગુણોત્તર (૫) રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો દર (૬) સ્ટૉક ગુણોત્તર (૭) ઇક્વિટી શેરમુડી પર વળતરનો દર.

અથવા

તા. ૩૧ મી માર્ચ 2023 ના રોજનું કાજલ લી. નું પાકુ સરવૈયુ નીચે મુજબ છે. **14**

વિગત	નોંધ	રૂ.
I ઇક્વિટી અને જવાબદારીઓ		
(1) શેર હોલ્ડરોનાં ભંડોળ		
(અ) શેરમુડી		
ઇક્વિટી શેરમુડી (દરેક રૂ.૧૦૦નો ઇક્વિટી શેર)		30,00,000
(બ) અનામત અને વધારો		
સામાન્ય અનામત		12,00,000
નફા-નુકશાન ખાતું		6,00,000
(૨) બિન ચાલુ દેવાં:		
(અ) લાંબા ગાળાનાં ઉછીનાં નાણાં: ૧૦% ડિબેંચર		12,00,000
(૩) ચાલુ દેવાં:		
(અ) વેપારી દેવા : લેણદારો		6,00,000
દેવીહુંડીઓ		2,00,000
(બ) અન્ય ચાલુ દેવા: બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ		6,00,000
(ક) ટૂંકા ગાળાની જોગવાઇઓ : કરવેરાની જોગવાઇઓ		2,00,000
S]		**76,00,000**
II મિલકતો :		
(2) બિન ચાલુ મિલકતો :		
(અ) સ્થિર મિલકતો		55,50,000
(૨) ચાલુ મિલકતો		
(અ) માલસામગ્રી : સ્ટૉક		6,00,000

(બ) વેપારી દેવાદારો : દેવાદારો		2,40,000
લેણીહુંડીઓ		3,60,000
(ક) રોક્ડ અને રોકડ સ્વરૂપની મિલકતો : રોકડ		7,20,000
(ડ) અન્ય ચાલુ મિલકતો : અગાઉથી ચુક્વેલ ખર્ચા		1,30,000
S]		**76,00,000**

વધારાની માહિતી:	રૂ.
કુલ વેચાણ (રોકડ વેચાણ, ઉધાર વેચાણનો ૨/૫ ભાગ છે)	42,00,000
કાચો નફો	15,00,000
ચોખ્ખો નફો (વ્યાજ અને કરવેરા પહેલાનો,કરવેરાનો દર ૫૦% છે)	9,60,000
તા. 1-4-2022ના રોજનો સ્ટોક કરવેરાનો દર 50% છે.	4,80,000

ઉપરની માહિતીના આધારે નીચેના હિસાબી ગુણોત્તરો ગણો અને દરેક વિશે ટુંકમાં તમારો અભિપ્રાય આપો: (આદર્શ ગુણોત્તરો કૌસમાં આપેલા છે)

(૧) ચોખ્ખા નફાનો ગુણોત્તર	(૧૨%)
(૨) દેવાદાર ગુણોત્તર (વર્ષના ૩૬૦ દિવસ ગણવાના છે.)	(૬૦ દિવસો)
(૩) પ્રવાહી ગુણોત્તર	(૨:૧)
(૪) સ્ટૉક ગુણોત્તર	(૫)
(૫) શેરહોલ્ડરોનાં ભંડોળો પર વળતરનો દર	(૧૦%)
(૬) દેવાં-ઇક્વિટી ગુણોત્તર (લાંબા ગાળાનાં દેવાંના અધારે)	(૩૦%)
(૭) ચાલુ ગુણોત્તર	(૨:૧)

Q.3 સુરતી કલબની નીચેની માહિતી પરથી તા. 31-3-2023ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષનું આવક-જાવક ખાતું તથા ઉપજ-ખર્ચ ખાતું તૈયાર કરો. **14**

વિગત	રૂ.
લવાજમ (2021-22 ના વર્ષના રૂ. 30,000 સહિત)	3,00,000
વર્ષના અંતે બાકી લવાજમ	20,000
દાન (મહેસૂલી)	30,000
ફર્નિચરની ખરીદી	70,000
રમત-ગમતના સાધનોની ખરીદી	40,000
વર્તમાન પત્રોનું લવાજમ	15,000
જૂના ફર્નિચરનું વેચાણ(ચોપડે કિમત રૂ. 5,000)	2,000
શરૂઆતની રોકડ અને બેન્ક સિલક	60,000
ચૂકવેલ ભાડું	28,000
બેન્ક ખર્ચ	1,000

સ્ટેશનરી અને છપામણી(ગયા વર્ષનું એક બિલ રૂ. 5,000 સહિત)	20,000
પ્રવેશ ફી (50% મૂડીકૃત)	20,000
વારસો	50,000
સેક્રેટરીને માનદવેતન (ગયા વર્ષના રૂ.4,000 સહિત)	48,000
માનદવેતન ચૂકવવાનું બાકી	4,000
પોસ્ટેજ અને ટેલીગ્રામ	10,000
પરચુરણ ખર્ચા	10,000
સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમની આવક	80,000
સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમના ખર્ચા	60,000
ફર્નિચર પર માંડી વાળેલ ઘસારો	5,000
રોકાણોની ખરીદી	1,00,000
રોકાણો પર વ્યાજ	7,000

અથવા

સુરત ક્રિકેટ કલ્બની નેછે આપેલ આવક-જાવક ખાતું તથા વધારાની માહિતી ધ્યાનમાં લઈને તા. 31-12-2023 ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષનું ઉપજ-ખર્ચ ખાતું તથા પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો. **14**

આવક-જાવનુપત્રક

વિગત	રૂ.	વિગત	રૂ.
બા.આ.લાવ્યા		ક્રોકરીની ખરીદી	5,300
રોકડ ખાતે -	7,070	જાળવણી ખર્ચ ખાતે	13,640
બેંક ખાતે	54,740	ક્રિકેટ મેચ ખાતે	26,480
6%ની ફિક્સ ડિપોઝિટ ખાતે	60,000	પગાર ખાતે	22,000
મેમ્બર્સનું લવાજમ (રૂ. 12,000 2024 ના સહિત)	80,000	મુસાફરી ખાતે	1,640
પ્રવેશ ફી	5,500	ક્રિકેટ ગ્રાઉન્ડની જાળવણી ખાતે	8,480
ધર્માદા ખાતે	10,020	પોસ્ટલ સ્ટેમ્પ ખાતે	2,100
ફિક્સ ડિપોઝિટ ઉપર વ્યાજ	1,800	ક્રિકેટના સાધનોની ખરીદી	19,440
ટુર્નામેન્ટ ફંડ ખાતે	40,000	પરચુરણ ખર્ચ ખાતે	4,000
ક્રોકરીનું વેચાણ (ચોપડે કિમત રૂ. 2,400)	4,000	રોકાણો ખાતે	11,400
		ક્રિકેટ ટુર્નામેન્ટ ખર્ચ ખાતે	37,600
		બા.આ.લઇ લાવ્યા	
		રોકડ ખાતે -	4,400
		બેંક ખાતે -	46,640

		6%ની ફિક્સ ડિપોઝિટ ખાતે	60,000
	2,63,120		2,63,120

વધારાની માહિતી:-

1. મહિનાનો પગાર રૂ. 2,000 મળવાપાત્ર છે.
2. વપરાયા સિવાયના પોસ્ટલના સ્ટેમ્પની કિમત નીચે મુજબ છે.
   31-ડિસેમ્બર - રૂ. 1,500
   31-ડિસેમ્બર રૂ. 1,800
3. ક્રિકેટ સાધનોનો સ્ટોક નીચે મુજબ છે.
   31-ડિસેમ્બર - રૂ. 6,420
   31-ડિસેમ્બર રૂ. 5,600
4. સભ્યો પાસેથી મળવાપાત્ર લવાજમ :
   31-ડિસેમ્બર - 2022 ના વર્ષ માટે રૂ. 13,200
   31-ડિસેમ્બર 2023 ના વર્ષ માટે રૂ. 16,000
5. પ્રવેશ ફી તથા ધર્માદા તરીકે મળેલી રકમો મૂડીકૃત કરવાની નથી.
6. 31 મી ડીસેમ્બર, 2022 ના રોજ મૂડીકૃત ભંડોળ રૂ. 1,45,320

Q.4 ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે ત્રણ) **12**

1. મહેસૂલી ખર્ચ અને મૂડી ખર્ચ
2. ગુણોત્તર વિષલેષણની ઉપયોગીતા
3. પીચ પ્રસ્તુતિ
4. રોકાયેલી મુડી પર વળતરના દરનુ મહત્વ
5. રોકાયેલી મુડી પર વળતરનો ખ્યાલ

*****END*****

1908060102050005
EXAMINATION OCTOBER 2024 (ATKT EXAM)
MASTER OF COMMERCE (FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNTING) (SECOND SEMESTER)
FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNTANCY - V

[**Time: As Per Schedule]** **[Max. Marks: 50]**

Instructions:
1. **Fill up strictly the following details on your answer book**
   a. Name of the Examination: **MASTER OF COMMERCE(FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNTING) (SECOND SEMESTER)**
   b. Name of the Subject: **FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNTANCY - V**
   c. Subject Code No: **1908060102050005**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

Student's Signature

English Version **[Max. Marks:50]**

Q.1 a) The life fund of Dharam assurance company was Rs. 87,27,264 on 31-03-2024. The interim bonus paid during the valuation was Rs. 1,29,600. **5**
The period of actual valuation, determined the net liability at Rs. 70,12,140. Surplus brought forward from the previous valuation was Rs. 9,72,000. The directors of the company proposed to carry forward Rs. 10,20,000 and to divide the balance between the shareholders and the policy holders, in the ratio of 2:8. Prepare:
1) The valuation balance sheet.
2) The net profit for the valuation period
3) The distribution of the surplus.

b) The following information relates to the properties of Ruchi Electric Company. Determine the amount of depreciation to be taken from it at profit loss. **5**

Assets	Closing Balance (Dt. 31-03-2023) Rs.	Depreciation Rate
Building	18,00,000	7.5%
Plant	16,00,000	8%
Pillars	30,00,000	5%
Equipment	7,50,000	10%
Transformers	13,00,000	6.5%

Each assets has increased by 25% during the year. Depreciation is calculated on opening balance.

Q.2 By considering the trial balance and additional information of The Mishree Electricity Ltd. prepare final accounts for the year ending on 31-03-2023 by following provision of companies Act, 2013. **14**

Trail Balance

Particulars	Debit Rs.	Credit Rs.
Exp. Of Power Generation	19,37,500	
Purchase of electricity	18,60,000	
Solar power purchase	6,20,000	
Salary for engineering Dept.	6,20,000	
Salary for electricity distribution	2,32,500	
Salary for office staff	3,10,000	
Rent and taxes	1,55,000	
Building	54,25,000	
Plant	69,75,000	
Pillars	27,12,500	
Electricity instrument	3,10,000	
Transformers	15,50,000	
Meters	7,75,000	
Furniture and fixtures	9,30,000	
Share capital		62,00,000
8% Debentures		46,50,000
Creditors		3,10,000
Govt. grant for development of Industrial Backward areas		2,32,500
Reserve fund		15,50,000
Reserve fund Investment	15,50,000	
Govt. Subsidy for sale of electricity		93,000
Meter Rent		4,65,000
Profit and Loss A/c (1-4-2022)		6,20,000
Miscellaneous Income		15,500
Deportation Fund		23,25,000
Repairs and replacement reserves		8,21,500
Bed Depths	15,500	
Legal Exp.	62,000	
Cash on hand	1,55,000	
Cash at Bank	23,25,000	
Debtors	4,18,500	
Administrative Exp.	3,72,000	
Purchase of Wind-farm power	93,000	
Audit fee	31,000	
Stores on Hand	3,87,500	
Repairing Exp. for electricity generation plant	62,000	
Repairing Exp. for transformers	31,000	
Expenses paid in advance	77,500	
Public lighting expenses	9,30,000	
Sale of electricity:		
For Lighting		65,87,500
For Commercial		48,05,000
Special Contract		23,25,000

To repairing and replacement expenses	77,500	
	3,10,00,000	3,10,00,000

Additional Information:
(1) Provision for income tax is to be made of Rs. 6,97,500.
(2) Interest on debentures for current year is outstanding.
(3) Provision for Depreciation:

	Rs.
Buildings	4,65,000
Plant	5,42,500
Pillars	3,87,500
Meters	77,500
Transformers	1,55,000
Electricity Instruments	31,000
Furniture and Fixtures	77,500

(4) Increase in share capital and assets during the year are as under:

	Rs.
Share Capital	15,50,000
Buildings	7,75,000
Plant	18,60,000
Pillars	3,87,500

(5) Provide Rs. 31,000 to repairs and replacement to reserves.

OR

Following is the trial balance of the Sachi power electricity co. Ltd. As on 31-3-24. **14**

Debit balances	**Amount**	**Credit balances**	**Amount**
Purchase of electricity for trading	6,76,500	Sales by meters	12,06,000
Electricity distribution expenses	2,21,250	Sale by contracts	3,34,500
Administrative expenses	66,750	Rent on metres	9,000
Human resource exp.	75,000	Repairs and renewals reserve	2,10,000
Repairs renewals Expenses (actual paid)	46,500	Interest on investment	45,000
Stock of stores coal etc.	2,09,250	P and L. A/C (1-4-23)	66,750
Cash on land and bank balance	3,18,000	Equity Share capital (30000) shares each of Rs 100)	22,50,000
Govt. investments (6 years term)	11,25,000	Share premium	18,750
Interest on REC loan	67,500	5.25% rural electrification loan (REC)	15,00,000
Solar power purchases	18,750	Investment reserve fund	66,750

Property plant Equipment (1-4-23)	32,07,000	Deferred Gov. Subsidies	90,000
Sundry debtors	1,25,250	Depreciation fund (31-3-24)	1,53,750
Depreciation (current year's)	2,08,500	Sundry creditors	4,03,500

From the followings additional information prepare Profit and Loss a/c and balance sheet with relative Note according to the Indian Company's act 2013.

1) Keep Rs 1,42,500 as separate reserve for current year's taxation to liability.
2) The repairs to renewal reserve is raised by allocating a fixed amount of Rs. 60,000 on P and L a/c each year.
3) Company has issued 11,250 equity shares at 2% premium which was fully paid up.
4) Company has made additional expenses are property plants and equipment worth Rs 11,36,250 during the year.

Q.3 The following information are related to Dharma Life Insurance Company as on 31- 3-2024. **14**

Particulars	Amount
Premiums	52,93,400
Claims paid	11,77,680
Claims admitted but not paid	1,12,588
Interest dividend and rent received (gross)	4,77,736
Annuities	2,26,520
Loss on sales of Investment	3,57,840
Surrenders	3,15,840
Buildings	12,60,000
Mortgages	28,35,560
Bonus in reduction of premium	28,560
Investments	35,00,000
Commission paid	1,13,876
Cash Bank balance	3,98,832
Agent's balance (Dr.)	3,37,400
Share capital	14,00,000
Interest O/S on investment	20,426
Life Insurance Funds (1-4-2023)	70,77,910
Consideration for annuities granted	3,36,000
Income tax on Interest	84,560
Loan on policies	18,20,000
Re-insurance premium	6,00,600
Policy stamp on hand	18.760
Bonus in cash	20,580
Furniture	68,600
Expenses of Management	3,57,840
Outstanding-premium	12,33,680
Outstanding expenses	1,46,160
Dividend paid to share holders	70,000
Annuities due and unpaid	3,360

Prepare the Revenue A/C and Balance sheet of Dharma Insurance Company taking the following matter into consideration.

1. Claims covered under Re-insurance Rs. 1,33,000.
2. The managing director is to be paid commission at 5% of the net increase of life insurance fund during the year Before providing for such commission.
3. Reserve of 20% premium increase is to be made.
4. Further bonus in reduction of premium Rs. 14,000.

OR

The following figures are available from the books of Raj Insurance Co. Ltd. Doing Fire Insurance business for the year ended on 31-3-24.

Particulars	Amounts	Particulars	Amounts
Share capital	10,00,000	Expenses on management	5,00,000
General reserve	10,50,000	Profit on sale of investment	13,250
P & L Appropriation A/c	50,000	Reserve for unexpired risk (1-4-23)	17,50,000
Deposit with RBI	10,00,000	Additional reserve (1-4-23)	8,00,000
National savings certificates	11,00,000	Expenditure to extinguish fire	61,250
State government securities	7,50,000	Claims paid	12,00,000
Shares in joint stock company	8,00,000	Premium received	24,00,000
Sundry creditors	10,000	Premium on reinsurance ceded	80,000
Agents balance (debit)	50,000	Premium on reinsurance accepted	90,000
Cash in hand	76,000	Claims recovered from reinsurance	75,000
Cash at bank	92,500	Claims outstanding (1-4-23)	1,50,000
Loans (debit)	12,75,000	Claims on reinsurance accepted	1,25,000
Directors fee	18,000	Commission on direct business	1,50,000
Audit fee	16,000	Commission on reinsurance accepted	1,00,000
Interest and dividend	75,000	Commission on reinsurance ceded	25,000
Income tax on above	12,000	Rents	82,500

Talking into consideration following adjustments Prepare Revenue A/C, Profit and Loss A/C and Balance sheet as on 31-3-24.

1. Claims outstanding on 31-3-24 Rs 2,00,000.
2. Transfer Rs 1,00,000 to general reserve account.
3. Income tax to be provided Rs 3,25,000.
4. Proposed dividend 20%.
5. Expenses on management include survey charges for claims Rs 24,000 and legal expenses Rs. 16,000

Q.4 Short Note. **12**

1. Types of report submitted at different levels of management.
2. Indicators of Performance measurement in value added.

OR

3. Principles to be considered while preparing reports to be submitted to the management.
4. Difference between Value added statement and Profit and loss Account.

*****

Gujarati Version **[Max. Marks: 50]**

Q.1 (અ) તા. ૩૧-૩-૨૦૨૪ના રોજ ધરમ જીવનવીમા કંપનીનું જીવનવીમા ભંડોળ રૂ. 87,27,264 હતું. ૦૫ મૂલ્યાંકન સમયગાળા નું ચૂકવેલ વચગાળાનું બોનસ રૂ. 1,29,600 હતું. **05**

વીમા દરના નિષ્ણાત અધિકારી દ્વારા કરેલ મૂલ્યાંકન મુજબ છો. જવાબદારી રૂ. 70,12,140 નક્કી થઈ હતી. પાછલા વર્ષમાં નફાની બાકી રૂ. 9,72,000 હતી. સંચાલકોએ સૂચિત કર્યું કે કુલ વધારા પૈકી રૂ. 10,20,000 બાકી રાખી, બાકી ની રકમ શેરહોલ્ડરો અને પોલીસી ધારકો વચ્ચે 2:8 ના પ્રમાણ માં વહેચવા.

તૈયાર કરો:

(1) 31-3-2023 ના રોજ નું પાકું સરવૈયું

(2) મૂલ્યાંકન સમયગાળા નો ચોખ્ખો નફો

(3) વધારાની વહેચણી.

(બ) નીચેની માહિતી રૂચી ઇલેક્ટ્રિક કંપનીની મિલકતોને લગતી છે. તેના પરથી નફા નુકસાન ખાતે લઇ ૦૫ જવાની ઘસારાની રકમ નક્કી કરો. **05**

મિલકત	આખરની બાકી (તા. 31-03-2023) રૂ.	ઘસારાનો દર
મકાન	18,00,000	7.5%
પ્લાન્ટ	16,00,000	8%
થાંભલા	30,00,000	5%
સાધનો	7,50,000	10%
ટ્રાન્સફોર્મર્સ	13,00,000	6.5%

વર્ષ દરમ્યાન દરેક મિલકતમાં 25%નો વધારો થયેલ છે. ઘસારો શરૂઆતની બાકી પર ગણવામાં આવે છે.

Q.2 ધ મિશ્રી ઇલેક્ટ્રિકસિટી લિ. નું તા. 31-03-2023ના રોજનું કાચું સરવૈયું તથા વધારાની માહિતી ધ્યાનમાં લઈને કંપની ધારા 2013 મુજબના વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો. **14**

કાચું સરવૈયું

વિગત	**ઉધાર રૂ.**	**જમા રૂ.**
વીજ ઉત્પાદન લોડ ખર્ચા	19,37,500	
વીજળી ખરીદી	18,60,000	
સોલાર પાવર ખરીદી	6,20,000	
એન્જિનીયરીંગ વિભાગનો પગાર	6,20,000	
વીજળી વિતરણનો વિભાગનો પગાર	2,32,500	
ઓફીસ સ્ટાફનો પગાર	3,10,000	
ભાડું અને વેરા	1,55,000	
મકાન	54,25,000	
પ્લાન્ટ	69,75,000	
થાંભલા	27,12,500	
સાધનો-ઓજારો	3,10,000	
ટ્રાન્સફોર્મર્સ	15,50,000	
મીટર્સ	7,75,000	
ફર્નિચર-ફિક્ચર્સ	9,30,000	
શેરમૂડી		62,00,000
8%ના ડિબેન્ચર્સ		46,50,000
લેણદારો		3,10,000
ઔદ્યોગિક પછાત વિસ્તાર વીજ વિકાસ માટે સરકારી ગ્રાન્ટ્સ		2,32,500
અનામત ભંડોળ		15,50,000
અનામત ભંડોળનાં રોકાણો	15,50,000	
વીજ વેચાણ અંગે સરકારી સહાય (ચાલુ વર્ષે)		93,000
મીટરનું ભાડું		4,65,000
નફાનુકસાન ખાતું (1-4-2022)		6,20,000
પરચૂરણ આવક		15,500
ઘસારા ભંડોળ		23,25,000

સમારકામ અને નવીનીકરણ અનામત		8,21,500
ઘાલખાત	15,500	
કાનૂની ખર્ચ	62,000	
હાથ પર રોકડ	1,55,000	
બેંક સિલક	23,25,000	
દેવાદારો	4,18,500	
વહીવટી ખર્ચ	3,72,000	
વિન્ડ ફાર્મ પાવર ખરીદી	93,000	
ઓડિટ ફી	31,000	
હાથ પર સ્ટોર્સ	3,87,500	
વીજ ઉત્પાદન પ્લાન્ટ રીપેરીંગ ખર્ચ	62,000	
ટ્રાન્સફોર્મર્સ રીપેરીંગ ખર્ચ	31,000	
અગાઉથી ચૂકવેલ ખર્ચ	77,500	
જાહેર દીવાબતી ખર્ચ	9,30,000	
વીજળીનું વેચાણ:		
દીવાબતી માટે		65,87,500
ચાલકબળ માટે		48,05,000
ખાસ કરાર હેઠળ		23,25,000
સમારકામ અને નવીનીકરણ ખર્ચ	77,500	
	3,10,00,000	3,10,00,000

વધારાની માહિતી:

(૧) આવકવેરાની જોગાવાઈ રૂ. 6,97,500 રાખો.

(૨) ડિબેન્ચર્સ પર ચાલુ વર્ષનું વ્યાજ ચૂકવવાનું બાકી છે.

(3) ઘસારાની જોગવાઈ:

	રૂ.
મકાન	4,65,000
પ્લાન્ટ	5,42,500
થાંભલા	3,87,500
મીટર્સ	77,500
ટ્રાન્સફોર્મર્સ	1,55,000
સાધનો-ઓજારો	31,000

ફર્નિચર-ફિક્ચર્સ	77,500

(૪) વર્ષ દરમ્યાન શેરમૂડી-મિલકતોમાં વધારો:

	રૂ.
શેરમૂડી	15,50,000
મકાન	7,75,000
પ્લાન્ટ	18,60,000
થાંભલા	3,87,500

(૫) સમારકામ અને નવીનીકરણ અનામત ખાતે રૂ. 31,000 લઇ જાઓ.

અથવા

સચી પાવર કંપની લિ. નું. તા. ૩૧-૩-૨૪ ના રોજનું કાચું સરવૈયું નીચે મુજબ છે.

ઉધાર બાકી	રકમ	જમા બાકી	રકમ
વેપાર માટે વીજ ખરીદી	૬,૭૬,૫૦૦	મીટર દ્વારા વેચાણ	૧૨,૦૬,૦૦૦
વીજળી વિતરણ ખર્ચા	૨,૨૧,૨૫૦	કરાર દ્વારા વેચાણ	૩,૩૪,૫૦૦
વહીવટી ખર્ચા	૬૬,૭૫૦	મીટરનું ભાડું	૯,૦૦૦
માનવ સંશોધન પગાર ભથ્થા	૭૫,૦૦૦	મરામત અને નવીનીકરણ અનામત	૨,૧૦,૦૦૦
મરામત અને નવીનીકરણ ખર્ચા (ખરેખર)	૪૬,૫૦૦	રોકાણ પર વ્યાજ	૪૫,૦૦૦
સ્ટોર્સ, કોલસો વી. નો સ્ટોર	૨,૦૯,૨૫૦	નફાને નુકસાન ખાતુ (૧-૪-૨૩)	૬૬,૭૫૦
હાથ પર અને બેંકમાં રોકડ	૩,૧૮,૦૦૦	ઇક્વિટી શેર મૂડી (રૂ. ૧૦૦ નો 30000 શેર)	૨૨,૫૦,૦૦૦
સરકારી રોકાણો (છ વર્ષની મુદત માટે)	૧૧,૨૫,૦૦૦	શેર પ્રીમિયમ	૧૮,૭૫૦
રૂરલ ઈલેક્ટ્રીફીકેશન કોર્પો. લોનનું વ્યાજ	૬૭,૫૦૦	૫.૨૫%ની રૂરલ ઈલેક્ટ્રીફીકેશન કોર્પો. ની લોન	૧૫,૦૦,૦૦૦
સોલાર વીજ (પાવર) ખરીદી	૧૮,૭૫૦	રોકાણ અનામત ફંડ	૬૬,૭૫૦

પ્રોપર્ટી પ્લાન્ટ ઇક્વિપમેન્ટ (૧-૪-૨૩)	૩૨,૦૭,૦૦૦	પ્રસારિત સરકારી સહાય	૯૦,૦૦૦
પરચુરણ દેવાદારો	૧,૨૫,૨૫૦	ઘસારા ફંડ (૩૧-૩-૨૪)	૧,૫૩,૭૫૦
ઘસારો ચાલુ વર્ષનો	૨,૦૮,૫૦૦	લેણદારો	૪,૦૩,૫૦૦

નીચેની માહિતી ધ્યાનમાં લઇ ભરતીય કંપની ધારા ૨૦૧૩ ની જોગવાઈ મુજબ વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો.

1. ચાલુ વર્ષના કરવેરા ની જવાબદારી અંગે રૂ.૧,૪૨,૫૦૦ ની જોગવાઈ કરો.
2. નફા અને નુકસાન ખાતે દર વર્ષે રૂ.૬૦,૦૦૦ ની રકમ ફાળવીને મરામત અને નવીનીકરણ અનામત ઉભું કરવામાં આવેલ છે.
3. કંપનીઓ ૨% ના પ્રીમીયમ એ ૧૧,૨૫૦ ઇક્વિટી શેર બહાર પાડેલ જે પૂર્ણ ભરપાઈ થયેલ છે.
4. કંપનીએ વર્ષ દરમિયાન પ્રોપર્ટી, પ્લાન્ટ ઇક્વિપમેન્ટ સંબંધી વધારાનું મૂડી ખર્ચ રૂ.૧૧,૩૬,૨૫૦ કરેલ છે.

Q.3 નીચેની વિગતો તા. ૩૧-૩-૨૪ ના રોજની ધર્મ લાઈફ ઇન્સ્યોરન્સ કંપની લિ. ને લગતી છે. **14**

બાકીઓ	રકમ રૂ
પ્રિમીયમ	૫૨,૯૩,૪૦૦
ચૂકવેલ દાવાઓ	૧૧,૭૭,૬૮૦
રજૂ કરેલ પરંતુ ન ચૂકવેલ દાવા	૧,૧૨,૫૮૮
વ્યાજ ડિવિડન્ડ ભાડું મળેલ (ગ્રોસ)	૪,૭૭,૭૩૬
વર્ષાસન	૨,૨૬,૫૨૦
રોકાણ વેચાણ ખોટ	૩,૫૭,૮૪૦
શરણ મૂલ્ય	૩,૧૫,૮૪૦
રકમમકાનો	૧૨,૬૦,૦૦૦
મોર્ગેજ	૨૮,૩૫,૫૬૦
પ્રીમિયમ ઘટાદારૂપે બોનસ	૨૮,૫૬૦
રોકાણો	૩૫,૦૦,૦૦૦
કમિશન ચૂકવેલ	૧,૧૩,૮૭૬
રોકડ બેંક સિલક	૩,૯૮,૮૩૨

એજન્ટ ખાતાની ઉધાર બાકી	૩,૩૭,૪૦૦
શેરમૂડી	૧૪,૦૦,૦૦૦
મળવાનું બાકી રોકાણનું વ્યાજ	૨૦૪૨૬
જીવન વીમા ભંડોળ (૧-૪-૨૩)	૭૦,૭૭,૯૧૦
વર્ષાસન પેટે મળેલ રકમ	3,3૬,000
મળેલ વ્યાજ પર આવકવેરો	૮૪,૫૬૦
પોલીસી પર આપેલ લોન	૧૮,૨૦,૦૦૦
પુનઃ વીમા પ્રીમીયમ	૬,૦૦, ૬૦૦
હાથ પર પોલીસી સ્ટેમ્પ	૧૮,૭૬૦
રોકડમાં બોનસ	૨૦,૫૮૦
ફર્નિચર	૬૮,૬૦૦
વહીવટી ખર્ચા	૩,૫૭,૮૪૦
મળવાનું બાકી પ્રીમીયમ	૧૨,૩૩,૬૮૦
ચૂકવવાના બાકી ખર્ચાઓ	૧,૪૬,૧૬૦
શેરહોલ્ડરોને ચૂકવેલ ડિવિડન્ડ	૭૦,૦૦૦
લેણું થયેલ પરંતુ નહીં ચૂકવેલ વર્ષાસન	૩,૩૬૦

નીચેની વધારાની માહિતી ધ્યાનમાં લઇ કંપનીના ચોપડામાં મહેસૂલી ખાતું અને પાકુંસરવૈયું તૈયાર કરો:

1. પુનઃ વીમા હેઠળના દાવાઓ રૂ.૧,૩૩,૦૦૦
2. મેનેજિંગ ડિરેક્ટરને કમિશન બાદ કર્યા પહેલાં વર્ષ દરમ્યાન ચોખ્ખા જીવનવીમા ભંડોળની વધેલ રકમ પર ૫% લેખે કમીશન ચુકવવામાં આવે છે.
3. પ્રીમીયમની આવકનાં ૨૦% લેખે વધારાના અનામતની જોગવાઈ કરો.
4. પ્રીમીયમનાં ઘટાડારૂપે બોનસ રૂ.૧૪,૦૦૦.

અથવા

રાજ ઇન્સ્યોરન્સ કંપની લિમિટેડના તારીખ ૩૧-૩-૨૪ ના રોજ પુરા થતા વર્ષના હિસાબોમાંથી નીચેની માહિતી મળી છે.

વિગત	રકમ	વિગત	રકમ
શેર મૂડી	૧૦,૦૦,૦૦૦	મેનેજમેન્ટના ખર્ચા	૫,૦૦,૦૦૦
સામાન્ય અનામત	૧૦,૫૦,૦૦૦	રોકાણ વેચવા પર નફો	૧૩,૨૫૦

નફા નુકસાન ફાળવણી	૫૦,૦૦૦	બાકી જોખમ માટેનું અનામત (૧-૪-૨૩)	૧૭,૫૦,૦૦૦
RBI માં ડિપોઝિટ	૧૦,૦૦,૦૦૦	વધારાનું અનામત (૧-૪-૨૩)	૮,૦૦,૦૦૦
નેશનલ સેવિંગ સર્ટીફિકેટ	૧૧,૦૦,૦૦૦	આગ બુજાવવાનો અર્થ	૬૧,૨૫૦
સરકારી જામીનગીરીમાં રોકાણ	૭,૫૦,૦૦૦	ચૂકવેલ દાવા	૧૨,૦૦,૦૦૦
કંપનીના શેરમાં રોકાણ	૮,૦૦,૦૦૦	મળેલ પ્રીમિયમ	૨૪,૦૦,૦૦૦
લેણદાર	૧૦,૦૦૦	પુનઃ વીમા પર ચૂકવેલ પ્રીમિયમ	૮૦,૦૦૦
એજન્ટ ની બાકી (ઉધાર)	૫૦,૦૦૦	પુનઃ વીમા પર મળેલ પ્રીમિયમ	૯૦,૦૦૦
રોકડ	૭૬,૦૦૦	પુનઃ વીમા પર મળેલ દાવા	૭૫,૦૦૦
બેંકમાં રોકડ	૯૨,૫૦૦	ચૂકવવાના બાકી દેવા (૧-૪-૨૩)	૧,૫૦,૦૦૦
લોન (જમા બાકી)	૧૨,૭૫,૦૦૦	પુનઃ વીમા પર ચૂકવેલ દાવા	૧,૨૫,૦૦૦
ડિરેક્ટર ની ફી	૧૮,૦૦૦	ચૂકવેલ કમિશન	૧,૫૦,૦૦૦
ઓડીટ ફી	૧૬,૦૦૦	પુનઃ વીમા પર ચૂકવેલ કમિશન	૧,૦૦,૦૦૦
વ્યાજ ડિવિડન્ડ	૭૫,૦૦૦	પુનઃ વીમા પર મળેલ કમિશન	૨૫,૦૦૦
વ્યાજ ડિવિડન્ડ પર આવકવેરો	૧૨,૦૦૦	ભાડું	૮૨,૫૦૦

1. ચૂકવવાના બાકી દેવા (૩૧-૩-૨૪) રૂ.૨,૦૦,૦૦૦.
2. સામાન્ય અનામતમાં રૂ.૧,૦૦,૦૦૦ ની ફાળવણી કરો.
3. કરવેરાની જોગવાઈ રૂ.૩,૨૫,૦૦૦.
4. સૂચિત ડિવિડન્ડ ૨૦%.
5. મેનેજમેન્ટના ખર્ચમાં દાવા ને લગતા સર ચાર્જ રૂ.૨૪,૦૦૦ અને દાવા ને લગતા કાનૂની ખર્ચ રૂ.૧૬,૦૦૦ સામેલ છે.

તારીખ ૩૧-૩-૨૪ ના રોજ પુરા થતા વર્ષનું મેહ્સુલી ખાતુ નફા નુકસાન ખાતુ, અને તે જ રોજનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

Q.4 ટૂંક નોંધ લખો. **12**

(અ) જુદી જુદી કક્ષાએ રજૂ કરવાના અહેવાલોના પ્રકાર જણાવો.

(બ) મુલ્ય વૃદ્ધિમાં પ્રદર્શન માપનના સૂચકો

અથવા

(અ) અહેવાલ તૈયાર કરવાના માર્ગદર્શક સિધ્ધાંતો સમજાવો.

(બ) મૂલ્ય વૃદ્ધિ પત્રક અને નફા નુકસાન ખાતા વચ્ચેનો તફાવત.

*****END*****

1908060102060006
EXAMINATION OCTOBER 2024 (ATKT EXAM)
MASTER OF COMMERCE (FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNTING) (SECOND SEMESTER)
FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNTING - VI

[**Time: As Per Schedule]** **[Max. Marks: 50]**

Instructions:
1. Fill up strictly the following details on your answer book
   a. Name of the Examination : **MASTER OF COMMERCE (FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNTING) (SECOND SEMESTER)**
   b. Name of the Subject : **FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNTING - VI**
   c. Subject Code No : **1908060102060006**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

Student's Signature

English Version **[Max. Marks: 50]**

Q.1 A) From the following information, calculate total gross income of Mr. Rakesh Roshan for the assessment year 2023-24. **5**

1) Income from profession of Mr.Rakesh Rs. 3,60,000.
2) Mr. Rakesh has sold 3,000, 12 % debentures of Rs. 100 each to his wife Mrs. Rekha for Rs. 3,00,000. The market value of the debentures on the date of transfer was Rs. 5,00,000
3) Income from other sources of Mrs. Rekha Rs. 2,50,000
4) Mr. Rakesh Roshan and Mrs Rekha hold 30 % and 40 % equity shares in Kangana Ltd. respectively. They are also employee of the company. They are getting salary monthly Rs. 30,000 and Rs 20,000 respectively. Both have no professional qualification for that.
5) Mr. Rakesh gifted certain amount to his son Hritik (17 years old) on 30-09-2022. Hritik has invested the amount on which interest of Rs. 12,000 received on 31-03-2023.

B) A, B and C are partners in a firm sharing profits and losses equally. For the assessment year 2023- 24 following particulars are available. **5**

1) Loss as per Profit & loss account (after debiting partner's remuneration and interest on capital) Rs. 9,68,000.
2) Remuneration to partners: A Rs. 4,20,000, B Rs. 2,80,000 and C Rs. 1,40,000.
3) Interest on Capital

	Capital as on 1.4.2022	Interest RS.
A	2,00,000	24,000
B	2,00,000	24,000
C	2,00,000	24,000

You are required to work out the income of the firm and of partners for A.Y.2023-24.

Q.2 From the following information, compute the taxable income under the head of 'Income from other Sources' of Mrs. Jyoti for the assessment year 2023-24. **14**

1) Rs. 3,29,400, 10 % tax free debentures listed in stock exchange.
2) Rs. 2,70,000, 6 % National Plan Certificate.
3) Interest on unrecognized provident fund Rs. 48,000 on contribution given by employer. Ratio of employer and employee was 1:2.
4) He gifted a diamond ring worth Rs. 1,51,000 to his sister's daughter.
5) Received interest on post office saving bank account Rs. 10,000.
6) Interest on monthly income scheme of post office Rs. 19,000.
7) Rs. 90,000 amount received under key man insurance policy.
8) Amount received as an advance for transfer of a capital asset forfeited Rs. 1,01,000 due to failure of the contract.
9) Received income tax refund (including one month interest) Rs. 12,120. Rate of interest 12 % p.a.
10) Purchased 1,500, 10 % debentures of Vedant Ltd. at Rs. 1,000 each by subscribing to the company directly on 01-10-2022.
11) 10% less tax debentures of Rs. 2,80,000 and Rs. 2,20,000 purchased in year 2020-21, are in the name of her and her husnand respectively.
12) He took a house at Rs. 10,000 monthly rent and spent Rs. 6,000 annual for repair and maintenance of the house. He sublet the 1/3 portion of the house to his friend as Rs. 8,000 per month. He owned a house which is also let out for Rs. 8,000 per month and repair expense Rs.2,000 paid.
13) Rs. 2,00,000, 10 % debentures of Veer Ltd. (on 15 June, 2022 sold Veer Ltd debentures, at Rs. 110 and purchased 12% debentures of Bablu Ltd. for remaining amount obtain loan from State Bank of Rs. 30,000 at 10 % p.a. interest)

14) He had Rs. 1,00,000, 8 % Govt. of India loan. On 15th Dec, 2022 sold Govt. of India loan at the same rate. Brokerage paid at 1 %. Above State Bank loan was repaid. Interest dates are 30th June and 31st December of every year.

OR

Q.2 Mr. PM has received the following income during the previous year 2022-23. **14**

1) Salary as an Accountant in State Bank of Indore Rs. 20,000 per month. Bonus equal to one month's salary. Overtime allowance Rs. 10,800 annual.
2) Dividend received on shares of Reliance Industries Ltd. Rs. 4,475. Bank Commission for collection of dividend Rs. 50.
3) Interest on government securities Rs. 800 and Bank F.D.R Interest Rs. 3,050 (Gross)
4) He took a house at Rs.1,000 monthly rent and Spent Rs. 2,000 (annual) for repairs and maintenance of the house. He let out half portion of the house to his friend at Rs.800 per month. He is an owner of a house which is let out for Rs.600 per month and repairs expenses were Rs.800.
5) Article remuneration Rs. 400 from monthly magazine Amar in whole year
6) Card game income Rs.8,000 and race loss Rs. 7,000.
7) Profit from Transfer of an asset Rs.6,000.
8) Rs. 54,000, 10% tax- free debentures issued by Gujarat Financial Corporation.
9) Rs.25,000, 5% Gujarat government loan.
10) Income from agricultural land in Pakistan Rs.5,000.
11) Ground rent For land in Pathankot Rs.10,000.
12) Interest on Postal Savings Bank Account Rs. 100.
13) Rs.20,000, 7% Capital Investment bonds of Government of India.
Compute income from other sources of assessment year 2023-24.

Q.3 Sunny and Boby are partners of the firm 'M/s Dharam'. The Profit and Loss Account of the firm for the year ending on 31-03-2023. **14**

Particulars	**Rs.**	**Particulars**	**Rs.**
Cost of goods sold	21,00,000	Sales	33,33,000
Staff Salary	90,000	Long-Term Capital Gain	67,500

Interest on loan from partner Sunny at 15% p.a.	67,500	Short Term Capital Gain	37,500
Interest on loan from partner Boby at 15% p.a.	45,000	House Rent	1,35,000
Interest on term loan at 16 % p.a.	1,05,000	Interest on Investments (Net) (TDS 10 %)	27,000
Salary to Partners: Sunny 90,000 Boby 1,08,000	1,98,000	Interest on Drawings: Sunny 6,000 Boby 3,000	9,000
Office rent	90,000		
Interest on capital at 13.5 % Sunny 60,750 Boby 40,500	1,01,250		
Commission to working partner Sunny	75,000		
Donation to PM Relief Fund	76,500		
Income tax paid	25,500		
Entertainment expenses	16,500		
Bad debts	3,750		
Provision for Bad debts	18,000		
Insurance Premium	18,000		
Net profit	5,79,000		
	36,09,000		**36,09,000**

Additional Information:

1) Entertainment expense was 10 % paid in cash.
2) Machinery has purchased on 1-4-2022 for Rs. 4,50,000 but put on use from 1-8-2022. Another machinery of Rs. 67,500 purchased on 15-12-2022. Approved rate of depreciation is 15 %.
3) 2/3 insurance premium is for the shop and the rest is for the life insurance.

4) GST of Rs 22,500 payable on 31-3-2023, from which Rs. 15,000 was paid on 31-07-2023 and Rs. 7,500 was paid on 30-09-2023, although the due date of payment under the GST was 30- 06-2023.
5) In staff salary Rs. 4,500 include the bonus paid to partners.
6) Approved bad debt is 40 %.
7) Advertisement expense has been paid Rs. 15,000 which is not mentioned in above P & L Account.

From the above information, calculate the taxable business income of the firm, total taxable income of the firm and tax liability of the firm for the assessment year 2023-24.

OR

Q.3 Dr. Aman and Dr. Chaman run a partnership firm named 'Aayush Hospital'. The receipts and payment account for the financial year ending 31-03-2023 is as under. **14**

Receipts	**RS.**	**Payments**	**RS.**
To balance b/d Cash on hand Bank Balance	 60,000 40,000	Hospital Rent	9,60,000
Visit fee	14,40,000	Sundry expenses	3,60,000
Consultation fee	16,80,000	Purchase of medical books	48,000
Sales of medicine	1,40,000	Motor expenses	50,000
Operation theatre rent	4,80,000	Purchase of surgical equipment through bank loan (Dt. 01-02-2023)	6,00,000
Income from House Rent	1,20,000	Purchase of medicine	2,00,000
Salary from medical college	1,44,000	Lions club membership fees	5,000
Royalty	30,000	Medical Association membership fees	8,000
Interest	60,000	Insurance	50,000
Gift from patient	1,20,000	Municipal Tax	20,000
		Staff salary	12,00,000
		Payment of bank loan installment (including Rs. 6,000 interest)	66,000
		Interest on capital: (14%) Dr. Amam 56,000 Dr. Chaman 84,000	1,40,000
		Balance C/d Cash on hand Bank balance	 1,96,000 4,11,000
	43,14,000		**43,14,000**

Additional Information:

1) In staff salary Rs. 1,80,000 salary of partners is included.
2) The expense of Rs. 48,000 occurred to visit patient which is not mentioned in above accounts.
3) Long term capital gain is Rs. 1,20,000
4) Salary received from medical college is belongs to Dr. Aman.
5) Gifts received from the patients are due to provide them good medical treatments.
6) Following amount is included in sundry expenses:
   i) Commission of Dr. Aman Rs. 80,000 and commission of Dr. Chaman Rs. 60,000
   ii) Bonus of Dr. Chaman Rs. 24,000
   iii) Electricity expenses of the firm Rs. 1,60,000
7) The opening stock of medicine is Rs. 1,20,000 and closing stock is Rs. 40,000. From the above information, calculate the taxable business income of the firm, total taxable income of the firm and tax liability of the firm for the assessment year 2023-24.

Q.4 Short notes (Any Three) **12**

1) Advance Tax Payment
2) Working of GST Council
3) Impact of GST on e-commerce operator
4) TDS under GST

****

Gujarati Version **[Max. Marks: 50]**

Q.1 (અ) નીચે આપેલ માહિતી પરથી આકારણી વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ માટે શ્રી રાકેશ રોશનની કુલ ગ્રોસ આવકની ગણતરી કરો. **5**

1) શ્રી રાકેશની વ્યવસાયમાંથી આવક રૂ. ૩,૬૦,૦૦૦.
2) શ્રી રાકેશે પોતાની પત્નિ શ્રીમતી રેખાને રૂ. ૧૦૦ નો એક એવા ૩,૦૦૦, ૧૨% ના ડીબેન્ચર રૂ. 3,00,000માં વેચી દીધા. હસ્તાંતરની તારીખે ડીબેન્ચરની બજાર કિંમત રૂ. ૫,૦ ૦,૦૦૦. હતી.
3) શ્રીમતી રેખાની અન્ય સાધનોની આવક રૂ. ૨,૫૦,૦૦૦.

4) શ્રી રાકેશ રોશન અને શ્રીમતી રેખાનો કંગના લિ. ના અનુક્રમે ૩૦ % અને ૪૦ % શેરમાં હિસ્સો ધરાવે છે. તેઓ કંગના લિ. ના કર્મચારીઓ પણ છે. તેઓ અનુક્રમે માસિક રૂ. ૩૦,૦૦૦ અને માસિક રૂ. ૨૦,૦૦૦ લેખે પગાર મેળવે છે. બંનેને કઈ વ્યવસાયિક લાયકાત નથી.

5) શ્રી રાકેશે તા. ૩૦-૦૯-૨૦૨૨ ના રોજ તેમના પુત્ર શ્રી હ્રીતિક (ઉંમર ૧૭ વર્ષ) ને અમુક રકમ ભેટમાં આપી. હ્રીતિક દ્વારા આ રકમનું રોકાણ કર્યું, જેના પર તા. ૩૧-૦૩-૨૦૨૩ના રોજ રૂ. ૧૨,૦૦૦ વ્યાજ મળ્યું.

(બ) A, B અને C એક પેઢીના ભાગીદારો છે,જે નફો અને નુકસાન સમાન રીતે વહેંચે છે. આકારણી વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ માટે નીચેની વિગતો ઉપલબ્ધ છે. **5**

1) નફા-નુકસાન ખાતા મુજબ નુકસાન (ભાગીદારનું મહેનતાણું અને મૂડી પરનું વ્યાજ ઉધાર કર્યા પછી) રૂ.૯,૬૮,૦૦૦ છે.
2) ભાગીદારોને મહેનતાણું : A રૂ. ૪,૨૦,૦૦૦, B રૂ. ૨,૮૦,૦૦૦ અને C રૂ. ૧,૪૦,000 છે.
3) મૂડી પર વ્યાજ

	તા. ૧-૪-૨૦૨૨ ના રોજ મૂડી	વ્યાજ રૂ.
A	૨,૦૦,૦૦૦	૨૪,૦૦૦
B	૨,૦૦,૦૦૦	૨૪,૦૦૦
C	૨,૦૦,૦૦૦	૨૪,૦૦૦

તમારે આકારણી વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ માટે પેઢીની અને ભાગીદારોની આવકની ગણતરી કરો.

Q.2 શ્રી જ્યોતિની નીચેની માહિતી પરથી આકારણી વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ માટે 'અન્ય સાધનોની આવક'ના શીર્ષક હેઠળ કરપાત્ર આવક શોધો. **14**

1) શેરબજારમાં નોંધાયેલ ૧૦ %ના કરમુક્ત ડીબેન્ચર રૂ. ૩,૨૯,૪૦૦.
2) રૂ. ૨,૭૦,૦૦૦ના ૬ % ના નેશનલ પ્લાન સર્ટીફીકેટસ.
3) અમાન્ય પ્રોવીડન્ટ ફંડ પર વ્યાજ, માલિકે આપેલ ફાળાની રકમ પર રૂ. ૪૮,000. માલિક અને કર્મચારીના ફાળાનું પ્રમાણ ૧:૨ હતું.
4) તેમણે બહેનની દીકરીને રૂ. ૧,૫૧,૦૦૦ ની ડાયમંડ રીંગ ભેટમાં આપી.
5) પોસ્ટ ઓફીસ સેવિંગ્સ બેંક ખાતાનું મળેલ વ્યાજ રૂ. ૧૦,૦૦૦.
6) પોસ્ટ ઓફીસ માસિક સ્કીમ હેઠળ મળેલ વ્યાજ રૂ. ૧૯,૦૦૦
7) કિ-મેન વીમા પોલીસી હેઠળ મળેલ રકમ રૂ. ૯૦,000
8) મૂડી મિલકતના હસ્તાંતરમાંથી મળેલ એડવાન્સ રૂ. ૧,૦૧,૦૦૦ કરારભંગ બદલ જપ્ત કરવામાં આવ્યા.

9) મળેલ આવકવેરા રીફંડ રૂ.૧૨,૧૨૦ (એક મહિનાના વ્યાજ સહિત). વ્યાજનો દર વાર્ષિક ૧૨ % છે.

10)વેદાંત લિ. ના ૧,૫૦૦, ૧૦ % ના ડીબેન્ચર, ડીબેન્ચર દીઠ રૂ. ૧,૦૦૦ માં સીધા ભરણામાંથી તા. ૦૧-૧૦-૨૦૨૨ના રોજ ખરીધા.

11)વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧ માં તેમણે, તેમના અને તેમના પતિના નામે ૧૦% ના કરબાદ ડીબેન્ચર (શેરબજારમાં નોંધાયેલ) ખરીદી અનુક્રમે રૂ. ૨,૮૦,૦૦૦ અને રૂ. ૨,૨૦,૦૦૦.

12)તેણે રૂ.૧૦,૦૦૦ના માસિક ભાડાથી ભાડાનું મકાન લીધું અને આ મકાન અંગે વાર્ષિક રૂ. ૬,૦૦૦ મરામત અને નિભાવ ખર્ચ પેટે ચૂકવ્યા છે. તેમણે આ મકાનનો ૧/૩ ભાગ પોતાના મિત્રને રૂ. ૮,૦૦૦ ના માસિક ભાડાથી પેટા ભાડે આપેલ છે. તેમણે પોતાની માલિકીનું મકાન પણ માસિક રૂ. ૮,૦૦૦ થી ભાડે આપેલ છે. જેના પર મરામત ખર્ચ રૂ. ૨,૦૦૦ ચૂકવ્યા છે.

13) રૂ. ૨,૦૦,૦૦૦ ના ૧૦ % ના વીર લિ.ના ડીબેન્ચર (૧૫ મી જૂન, ૨૦૨૨ ના રોજ વીર લિ ના ડીબેન્ચર રૂ. ૧૧૦ ના ભાવે વેચીને બબલુ લિ. ના ૧૨ % ના કરબાદ ડીબેન્ચરની ખરીદી કરી. ખૂટતી રકમ રૂ. ૩૦,૦૦૦ ની વ્યવસ્થા વાર્ષિક ૧૦ % ના વ્યાજના દરે સ્ટેટ બેંકમાંથી લોન લીધી હતી.)

14)રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦ ની ૮ % ની ભારત સરકારની લોન હતી, જે ૧૫ મી ડિસેમ્બર, ૨૦૨૨ ના રોજ ભાવોભાવ વેચી દીધી હતી.
દલાલી ૧ % ચૂકવી અને ઉપરોક્ત સ્ટેટ બેંકની લોન પરત કરી હતી. વ્યાજની તારીખ દર વર્ષે ૩૦ મી જૂન અને ૩૧ મી ડિસેમ્બર છે.

અથવા

Q.2 મિ. PM ને પાછલા વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩ દરમિયાન નીચે મુજબની આવક પ્રાપ્ત થયેલ છે. **14**

I) સ્ટેટ બેંક ઓફ ઈન્દોરમાં એકાઉન્ટન્ટ તરીકે પગાર રૂ.૨૦,૦૦૦ (દર મહિને), બોનસ બરાબર એક મહિનાનો પગાર. ઓવરટાઈમ ભથ્થા રૂ.૧૦,૮૦૦ (વાર્ષિક).

II) રિલાયન્સ ઈન્ડસ્ટ્રીઝ લિમિટેડના શેર પર ડિવિડન્ડ રૂ.૪,૪૭૫ પ્રાપ્ત થયું. આ ડિવિડન્ડ મેળવવા કમિશન રૂ. ૫૦ થયું.

III) સરકારી જામીનગીરી પર વ્યાજ રૂ.૮૦૦ અને બેંક એફ. ડી.આર. પર વ્યાજ રૂ. ૩,૦૫૦ (ગ્રોસ).

IV) તેણે રૂ.૧,૦૦૦ માસિક ભાડેથી મકાન લીધું અને રૂ.૨,૦૦૦ મરામત અને જાળવણી માટે ખર્ચ્યા. તેણે ઘર નો અડધો ભાગ તેના મિત્રને રૂ.૮૦૦ ના દરે મહિને ભાડે આપયો. તે એક ઘરનો માલિક છે જેના પર દર મહીને રૂ. ૬૦૦ ભાડું વસૂલે છે અને સમારકામ ખર્ચ રૂ.૮૦૦ થયો.

V) વર્ષ દરમિયાન અમર માસિક સામયિક પાસેથી લેખનું રૂ. ૪૦૦ મહેનતાણું મળ્યું.

VI) પત્તા ની રમત ની આવક રૂ.૮,૦૦૦ અને રેસ ખોટ રૂ.૭,૦૦૦ છે.

VII) મિલકત ફેરબદલીનો નફો રૂ.૬,૦૦૦.

VIII) ગુજરાત ફાઇનાન્સિયલ કોર્પોરેશન ને બહાર પાડેલા ૧૦ ટકાના રૂ. ૫૪,૦૦૦ ના કર મુકત ડિબેન્ચર.

IX) રૂ.૨૫૦૦૦ ની ૫% ની ગુજરાત સરકાર ની લોન.

X) પાકિસ્તાન સ્થિત ખેતીવાડીની જમીન માંથી રૂ. ૫,૦૦૦ ની આવક.

XI) પઠાણકોટ સ્થિત જમીનની ભાડાની આવક રૂ.૧૦,૦૦૦.

XII) પોસ્ટલ બચત ખાતા નું વ્યાજ રૂ.૧૦૦

XIII) ભારત સરકારના રૂ.૨૦,૦૦૦ ના ૭ ટકાના કેપીટલ ઇન્વેસમેન્ટ બોન્ડ.

આકરણી વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ માટે "અન્ય સ્ત્રોતમાંથી પ્રાપ્ત થતી આવક" ની ગણતરી કરો

Q.3 સન્ની અને બોબી 'મેસર્સ ધરમ' ભાગીદારી પેઢીના ભાગીદારો છે. તા. ૩૧-૦૩-૨૦૨૩ ના રોજ પુરા થતા વર્ષનું પેઢીનું નફા-નુકસાન ખાતું નીચે મુજબ છે. **14**

વિગત	**રૂ.**	**વિગત**	**રૂ.**
વેચેલ માલની પડતર	૨૧,૦૦,૦૦૦	વેચાણ	૩૩,૩૩,૦૦૦
સ્ટાફ પગાર	૯૦,૦૦૦	લાંબાગાળાનો મૂડીનફો	૬૭,૫૦૦
ભાગીદાર સન્નીની લોન પર વ્યાજ (વાર્ષિક ૧૫ % લેખે)	૬૭,૫૦૦	ટૂંકાગાળાનો મૂડીનફો	૩૭,૫૦૦
ભાગીદાર બોબીની લોન પર વ્યાજ (વાર્ષિક ૧૫ % લેખે)	૪૫,૦૦૦	મકાન લાડું	૧,૩૫,૦૦૦
મુદ્દતી લોન પર વ્યાજ (વાર્ષિક ૧૬ % લેખે)	૧,૦૫,૦૦૦	રોકાણ પર વ્યાજ(નેટ)(TDS ૧૦%)	૨૭,૦૦૦
ભાગીદારોને પગાર: સન્ની- ૯૦,૦૦૦ બોબી ૧,૦૮,૦૦૦	૧,૯૮,૦૦૦	ઉપાડ પર વ્યાજ: સન્ની- ૬,૦૦૦ બોબી ૩,૦૦૦	૯,૦૦૦
ઓફીસ ભાડું	૯૦,૦૦૦		
મૂડી પર વ્યાજ (૧૩.૫ % લેખે): સન્ની – ૬૦,૭૫૦ બોબી- ૪૦,૫૦૦	૧,૦૧,૨૫૦		

સક્રિય ભાગીદાર સન્નીને કમીશન	૭૫,૦૦૦		
વડાપ્રધાન રાહત ફંડમાં દાન	૭૬,૫૦૦		
ચૂકવેલ આવકવેરો	૨૫,૫૦૦		
મનોરંજન ખર્ચ	૧૬,૫૦૦		
ઘાલખાય	૩,૭૫૦		
ઘાલખાધ અનામત	૧૮,૦૦૦		
વીમા પ્રીમીયમ	૧૮,૦૦૦		
ચોખ્ખો નફો	૫,૭૯,૦૦૦		
	૩૬,૦૯,૦૦૦		**૩૬,૦૯,૦૦૦**

વધારાની માહિતી:

1) મનોરંજન ખર્ચની ૧૦ % રકમ રોકડમાં ચૂકવેલ હતી.
2) યંત્રની ખરીદી તા. ૧-૪-૨૦૨૨ ના રોજ રૂ. ૪,૫૦,૦૦૦ કરી હતી, પરંતુ તેનો ઉપયોગ તા. ૧-૮-૨૦૨૨ ના રોજથી કર્યો હતો. બીજું એક યંત્ર રૂ. ૬૭,૫૦૦ માં તા. ૧૫-૧૨-૨૦૨૨ના રોજ ખરીદવામાં આવેલ. માન્ય ઘસારાનો દર ૧૫ %.
3) વીમા પ્રીમીયમમાં ૨/૩ દુકાનનું છે. બાકીનું જીવન વીમા પ્રીમિયમ છે.
4) તા. ૩૧-૩-૨૦૨૩ના રોજ રૂ. ૨૨,૫૦૦ નો GST ચૂકવવાનો બાકી હતો. જે પૈકી રૂ. ૧૫,૦૦૦ ની ચુકવણી તા. ૩૧-૭-૨૦૨૩ના રોજ અને રૂ. ૭,૫૦૦ ની ચુકવણી તા. ૩૦-૯-૨૦૨૩ નાં રોજ કરવામાં આવી હતી. GST મુજબ વેરો ભરવાની છેલ્લી તા. ૩૦-૬-૨૦૨૩ હતી.
5) સ્ટાફ પગારમાં રૂ. ૪,૫૦૦ ભાગીદારોને ચૂકવેલ બોનસના સમાયેલા છે.
6) ઘાલખાધ પૈકી ૪૦ % માન્ય છે.
7) જાહેરાત ખર્ચ રૂ. ૧૫,૦૦૦ ચૂકવેલ, જે ઉપરોક્ત નફા-નુકસાન ખાતામાં દર્શાવેલ નથી.

ઉપરોક્ત માહિતી પરથી આકારણી વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ માટે પેઢીના ધંધાની કરપાત્ર આવક, પેઢીની કુલ કરપાત્ર આવક અને પેઢીએ ભરવાપાત્ર આવકવેરાની ગણતરી કરો.

અથવા

Q.3 ડૉ. અમન અને ડૉ. ચમન ભાગીદારી પેઢીમાં 'આયુષ હોસ્પિટલ' ચલાવે છે. તા. ૩૧-૩-૨૦૨૩નાં રોજ પુરા થતા વર્ષ માટે આવક-જાવક ખાતું નીચે મુજબ છે. **14**

આવક	**રૂ**	**જાવક**	**રૂ**
બા. આ. લાવ્યા રોકડ સિલક	૬૦,૦૦૦	હોસ્પીટલનું ભાડું	૯,૬૦,૦૦૦

બેંક સિલક	૪૦,૦૦૦		
વિઝિટ ફી	૧૪,૪૦,૦૦૦	પરચુરણ ખર્ચ	૩,૬૦,૦૦૦
કન્સલટેશન ફી	૧૬,૮૦,૦૦૦	દાકતરી પુસ્તકોની ખરીદી	૪૮,૦૦૦
દવાનું વેચાણ	૧,૪૦,૦૦૦	મોટર ખર્ચ	૫૦,૦૦૦
ઓપરેશન થિયેટરનું ભાડું	૪,૮૦,૦૦૦	વાઢકાપના સાધનો બેંક લોનથી ખરીદ્યા (તા.૧-૨-૨૦૨૩)	૬,૦૦,૦૦૦
મકાન ભાડાની આવક	૧,૨૦,૦૦૦	દવાની ખરીદી	૨,૦૦,૦૦૦
મેડીકલ કોલેજમાંથી પગાર	૧,૪૪,૦૦૦	લાયન્સ ક્લબની સભ્ય ફી	૫,૦૦૦
રોયલટી	૩૦,૦૦૦	મેડીકલ એસોસિયેશનની સભ્ય ફી	૮,૦૦૦
વ્યાજ	૬૦,૦૦૦	વીમો	૫૦,૦૦૦
દર્દી પાસેથી મળેલ ભેટ	૧,૨૦,૦૦૦	મ્યુનિસિપલ વેરા	૨૦,૦૦૦
		સ્ટાફનો પગાર	૧૨,૦૦,૦૦૦
		બેંક લોનનો હપ્તો ચુકવ્યો (રૂ. ૬,૦૦૦ વ્યાજ સહિત)	૬૬,૦૦૦
		મૂડી પર વ્યાજ (૧૪ % લેખે) અમન ૫૬,૦૦૦ ચમન ૮૪,૦૦૦	૧,૪૦,૦૦૦
		બા. આ. લઇ ગયા રોકડ સિલક બેંક સિલક	૧,૯૬,૦૦૦ ૪,૧૧,૦૦૦
	૪૩,૧૪,૦૦૦		૪૩,૧૪,૦૦૦

વધારાની માહિતી:

1) સ્ટાફના પગારમાં ભાગીદારોના પગારના રૂ. ૧,૮૦,૦૦૦ સમાયેલ છે.
2) દર્દીઓના વિઝીટ કરવા માટે તેઓને રૂ. ૪૮,૦૦૦ ખર્ચ થયેલ હતો. જેની નોંધ હિસાબી ચોપડે થઇ નથી.
3) લાંબાગાળાનો મૂડીનફો રૂ. ૧,૨૦,૦૦૦ થયો છે.
4) મેડીકલ કોલેજમાંથી મળેલ પગાર ડૉ. અમનનો છે.
5) દર્દી પાસેથી મળેલ ભેટ, તેમણે પૂરી પાડેલ સારી સારવારના બદલામાં છે.
6) પરચુરણ ખર્ચમાં નીચેની રકમ સમાયેલ છે.
   i) ડૉ. અમનનું કમીશન રૂ. ૮૦,૦૦૦ અને ડૉ. ચમનનું કમીશન રૂ. ૬૦,૦૦૦
   ii) ડૉ. ચમનનું બોનસ રૂ. ૨૪,૦૦૦
   iii) પેઢીનો વીજળી ખર્ચ રૂ. ૧,૬૦,૦૦૦
7) દવાનો શરૂનો સ્ટોક રૂ. ૧,૨૦,૦૦૦ અને આખરનો સ્ટોક રૂ. ૪૦,૦૦૦.

ઉપરોક્ત માહિતી પરથી આકારણી વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ માટે પેઢીના ધંધાની કરપાત્ર આવક, પેઢીની કુલ કરપાત્ર આવક અને પેઢીએ ભરવાપાત્ર આવકવેરાની ગણતરી કરો.

Q.4 ટૂંક નોંધ. (**કોઇ પણ ત્રણ**) **12**

1) ટેક્સની એડવાન્સ ચુકવણી
2) GST કાઉન્સિલની કામગીરી
3) ઈ-કોમર્સ ઓપરેટર પર GSTની અસર
4) GST હેઠળ TDS

*****END*****